

Interview met Arjen Koole, directeur VHS

'ONZEKERHEID REGELGEVING, MAAR OOK MOGELIJKHEDEN'

TEKST FRANK THOOFT BEELD VHS

De houttechniek en houtbouw krijgt de komende jaren te maken met een aantal veranderingen door de ontwikkelingen binnen de hang- en sluitwerkbranche. Soms leveren die onzekerheid op, zoals bij de, nu nog onduidelijke, Europese regelgeving. Anderzijds biedt bijvoorbeeld innovatie veel kansen voor de timmerindustrie. Een interview met Arjen Koole, directeur van de branchevereniging voor de hang- en sluitwerksector (VHS).

Koole is naast directeur van de VHS ook secretaris van de Vereniging fabrikanten van IJzerwaren en Gereedschappen (IJG) en eigenaar van AKO Consultancy. Welke ontwikkelingen ziet hij in de branche van hang- en sluitwerk die ook invloed hebben op de houttechniek en houtbouw? 'De belangrijkste ontwikkelingen zijn de Europese regels die gaan veranderen, de toename van digitalisering bij bedrijven, de groei van slimme innovaties en de wens om meer circulair en duurzaam te kunnen gaan werken', antwoordt Koole. 'Elk van deze ontwikkelingen heeft voor- en nadelen waar de branche rekening mee moet houden. Een voorbeeld: gevelementen moeten worden voorzien van CE-markering. Dit heeft ook gevolgen voor het hang- en sluitwerk en dus ook weer voor de timmerfabrikant die de specificaties in zijn programmatuur moet opnemen.'

EUROPESE REGELGEVING

Koole legt uit dat er nog veel onduidelijkheid is over de Europese regelgeving. 'Het voornemen is om de regeldruk te verminderen. Dat is iets wat iedereen natuurlijk kan toejuichen. Kwaliteitseisen worden verder aangescherpt. Dat is onder meer om een gelijk speelveld te borgen en dumping van inferieure producten te kunnen voorkomen. Dat is ook goed. Maar niemand weet nog hoe en wanneer dat gaat gebeuren.'

In de nieuwe Bouwproductenverordening (CPR) staat dat een digitaal productpaspoort verplicht wordt. 'Dat is er echter nog niet', zegt Koole. 'Wat erin moet komen te staan en hoe deze informatie beschikbaar moet worden gesteld, is ook nog niet bekend. Het zou in 2028 of 2029 afgerond moeten zijn. Maar ik hoor nu al geluiden dat dat niet gehaald gaat worden. Heel veel onduidelijkheid dus.'

Het is voor MKB-ondernemingen en brancheverenigingen onmogelijk om hier nu al op te anticiperen. En als ik hierbij een sprongetje naar duurzaamheid maak, wat ook deels onderdeel van de CPR wordt: het is van belang voor bedrijven om over de juiste informatie en data te beschikken. Daar kunnen wij en ook de bedrijven uiteraard wel op anticiperen. Wij doen dat bijvoorbeeld door het opstellen van LCA's en daaraan gekoppelde EPD's. Onze leden hebben deze voor een groot aantal producten beschikbaar. Aanvullend hierop hebben wij het afgelopen jaar samen met SKG-IKOB een duurzaamheidspaspoort ontwikkeld.

VHS-directeur Arjen Koole: 'Ik zou willen dat er meer toezicht en handhaving was. Dat is in het belang van alle partijen.'

Controle van de brandveiligheid is essentieel. Beeld Freepik

Met dit paspoort kunnen onze leden op uniforme wijze laten zien op welke wijze zij binnen hun organisatie met duurzaamheid omgaan en welke keurmerken en certificaten zij hebben.'

DUURZAAMHEID

VHS heeft hierbij ook een relatie gelegd met de Europese duurzaamheidsdoelstellingen. Koole: 'We voorkomen greenwashing door de jaarlijkse onafhankelijke controle van SKG-IKOB hierop. Voor ons een mooie tussenstap

'Qua brandveiligheid zijn we intensief bezig om stappen te zetten'

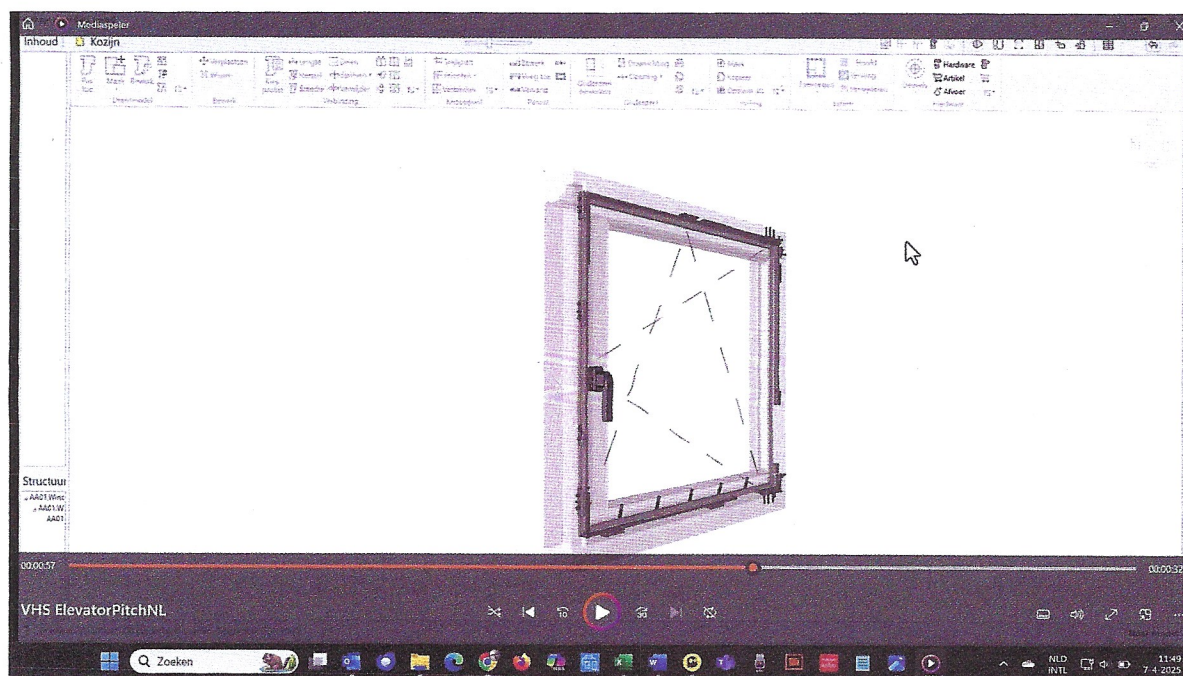
in afwachting van wat er de komende jaren op ons af gaat komen, waarbij de leden wel de mogelijkheid hebben om de stappen die ze zetten zichtbaar te maken. Waar wij wel terughoudend in zijn, is om nu al keuzes te maken om op dit gebied veel te investeren met commerciële aanbieders van onder andere duurzaamheidskeurmerken en systemen. Dat heeft nog geen zin omdat er nog niet is vastgelegd wat die eisen precies gaan worden, hoe informatie verstrekt moet gaan worden en wanneer de eisen in zullen gaan.'

Op het gebied van duurzaamheid ziet de VHS-directeur ook mogelijkheden op het gebied van onder meer gevelelementen. 'De wens is om gevelelementen ook uit hergebruikte materialen op te bouwen. Het probleem is dat dat op dit moment meestal nog duurder uitpakt dan een nieuw gevelelement. En er zijn ook nog uitdagingen om aan de vereiste kwaliteit te kunnen voldoen met gerecycled materiaal. Dan is de keuze eenvoudig: wat minder circulair en wat minder kosten. Maar dat is natuurlijk niet gewenst. Ik ben er geen voorstander van dat er zo scherp op prijs wordt geselecteerd en niet, of veel minder, op kwaliteit. Ik snap het wel, want de marges staan overal onder druk, maar je zou toch ook wat meer naar de toekomst en naar duurzaamheid kunnen kijken.' VHS neemt ook deel aan het project Circulaire Geveleconomie. Koole: 'Wij bespreken met de overheid vanuit de stichting, waarin we met alle gevelbranches vertegenwoordigd zijn, dan ook actief de mogelijkheden, kansen en bedreigingen. Doel: als sector hier de komende jaren ook echt stappen maken. Veel zal hierbij ook afhangen van de randvoorwaarden die de overheid hiervoor creëert. Denk aan subsidiëring of verplichtingen zodat je die gewenste circulariteit ook echt kunt bereiken. Dat is een lopend proces. We werken goed en intensief samen met de overheid, net als met andere branches waar we aan toeleveren, zoals de bouw en de timmerindustrie. Ik hoop dat dat zo blijft en zelfs intensiever gaat worden. Het is in het belang van elke partij om dat te doen. Want iedereen moet de onzekerheden en onduidelijkheden die er nu zijn, kunnen omzetten in kansen en mogelijkheden.'

DIGITALISERING

Veel ontwikkelingen in de bouw zijn gekoppeld aan digitalisering. Op de vraag hoe de hang- en sluitwerksector hierop inspeelt antwoordt de VHS-directeur dat de branche al geruime tijd, in samenwerking met verschillende softwareleveranciers, bezig is met de ontwikkeling van een ketenstandaard. 'Dat is een XML-standaard die voorziet in een complete artikelopbouw en productsamenstelling van hang- en sluitwerk. Dit ten behoeve van de producenten van ramen en deuren, de verwerkers en de gebouwbeheerders. De XML definieert onder andere de artikelen en de geometrische gegevens. Door middel van condities realiseren we een correcte plaatsing. Uitgangspunt hierbij is dat er één eenduidig formaat is waar alle partijen mee kunnen werken.'

VHS heeft eind 2023 samen met de Vereniging fabrikanten van IJzerwaren en Gereedschappen (IJG) en Ketenstandaard Bouw en Techniek een convenant opgesteld. Dit met als doel de digitalisering in de bouw-, industrie- en installatiesector te ondersteunen en die te versnellen. Koole: 'Het convenant had als doel om leden te stimuleren en te ondersteunen bij het uniform aanleveren en toepassen van productdata volgens het Electro-Technical Information Model. Deze ETIM Standaard is als classificatiemodel bijvoorbeeld ook eenvoudig te integreren in een BIM-systeem.'

De nieuwe VHS standaard bij een kozijn.

Als VHS zijn we begin dit jaar een nieuwe overeenkomst met Ketenstandaard/ETIM aangegaan om de komende twee jaren actief te gaan werken aan het verrijken van de bestaande ETIM-classificaties voor hang- en sluitwerk. Dat geldt ook voor het opstellen van classificaties voor producten waar die er nog niet zijn.'

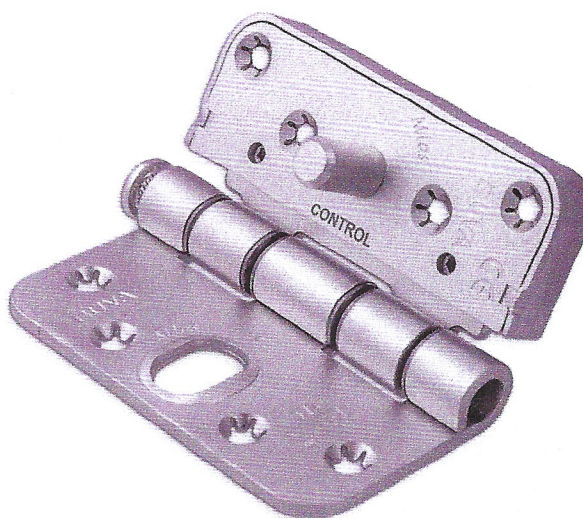
Bedrijven in de hang- en sluitwerkbranche doen steeds meer innovaties die betrekking hebben op functionaliteit, gebruiksgemak en technologie. Bijvoorbeeld automatische vergrendelingssystemen voor deuren en ramen, digitale toegangscontrole en keyless entry-systemen. Die systemen hebben gevolgen voor de timmerindustrie. Koole: 'Veelal is voor nieuwe toepassingen individueel en intensief overleg met de timmerfabrikant. Los van het feit dat het eindproduct altijd een goed functionerend raam of deur moet zijn die aan alle eisen voldoet, zullen nieuwe producten ook op de juiste manier verwerkt moeten kunnen worden en zal wellicht programmatuur hierop moeten worden aangepast. Innovatie en digitalisering gaan ook hier hand in hand. Je moet blijven investeren in digitalisering van je bedrijfsproces.'

HANDHAVING EEN ZORG

Handhaving van regelgeving en toezicht is voor Koole een zorg. 'Nederland handhaaft niet of nauwelijks. Gevolg is dat je na een goedgekeurd bestek ook zou kunnen kiezen voor goedkopere toepassingen. Hang- en sluitwerk dat niet helemaal aan de eisen van het bestek voldoet. Als er dan ooit brand ontstaat en er minder kwalitatieve elementen zijn gebruikt, heb je wel een probleem. Maar dat is dan vaak weer heel lastig te verhalen op de bron. Ik zou willen dat er

meer toezicht en handhaving was. Dat is in het belang van alle partijen.'

Als branche wil VHS zelf ook nadrukkelijk inzetten op meer voorlichting over het leveren van aantoonbare kwaliteit. 'Vooral wat betreft brandveiligheid', besluit Koole, 'zijn we heel intensief bezig om hier stappen in te zetten. Daarbij ligt de focus nu vooral op het komen tot een breed aanbod van mogelijkheden. Dit om bij de toepassing van brandwerende ramen en deuren op verantwoorde en aantoonbare wijze eventuele alternatieve producten aan te kunnen bieden. Hiervoor stellen we momenteel verschillende zogenaamde Extended Application-rapporten opgesteld. Bij het opstellen van deze EXAP's werken we deels ook samen met de NBVT.'

Het BUVA Atlas Control nastelbaar scharnier met XML standaard.